

រៀបចំសម្រាប់

**វេទិកាថ្នាក់ជាតិលើកទី ៥
ស្តីពី ការជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍
កសិ-ពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា
សៀមរាប, ថ្ងៃទី ០១ ខែធ្នូ ២០១៧**

ដោយ លោក ប្រាក់ សេរីវឌ្ឍន៍ ប្រធានអង្គការ CIRD

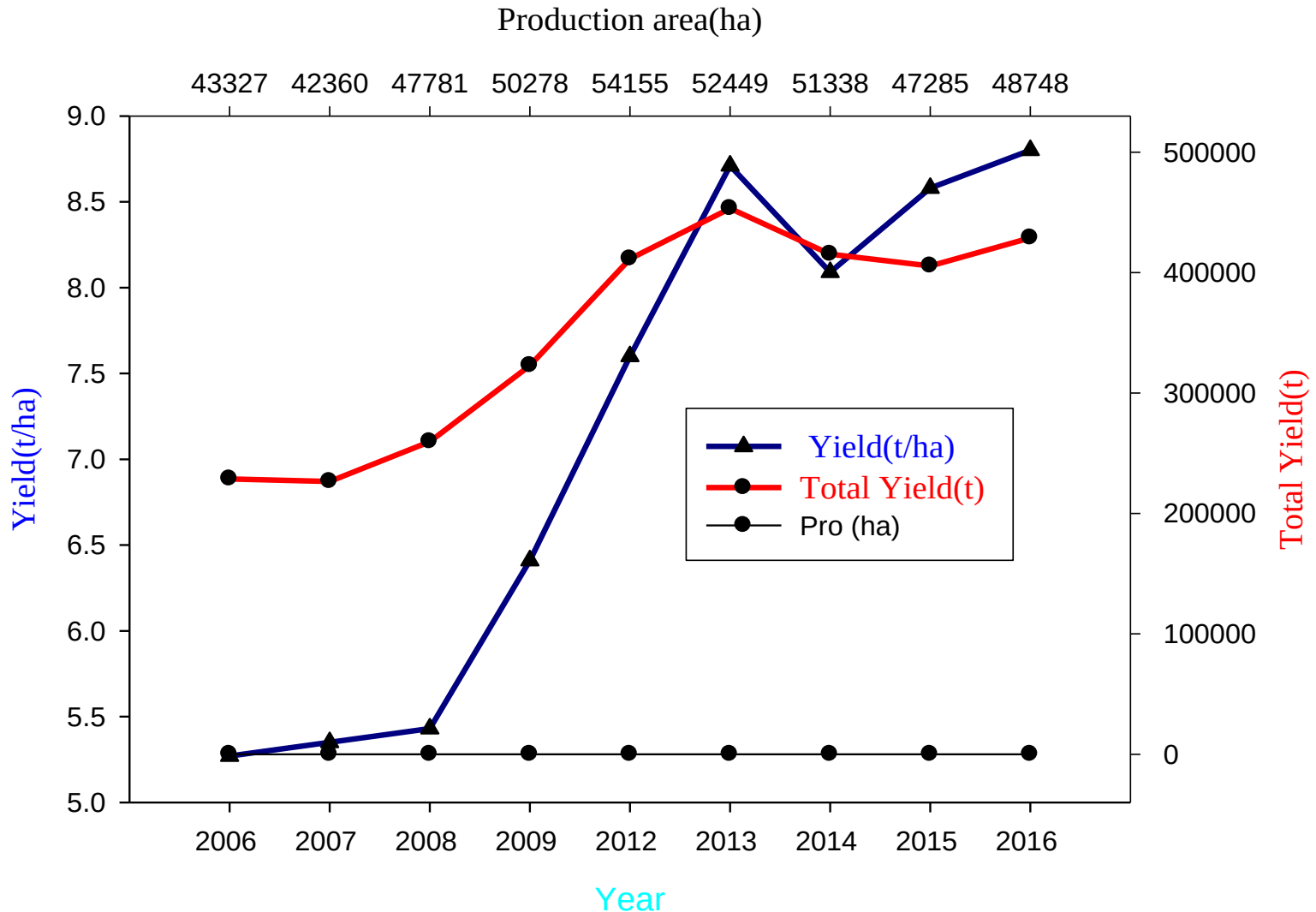
Tel: 012 88 79 66 – E-mail: prakserayvath@cird.org.kh

១. ស្ថានភាពទូទៅនៃវិស័យបន្លែ នៅកម្ពុជា

- កសិកម្មចូលរួមចំណែកក្នុងផលិតផលក្នុងស្រុកដ៏ល្អ (GDP) ប្រមាណ 26,3% និងមានប្រជាជនប្រមាណ 70% នៃក្រសួងពលកម្មសរុបក្នុងប្រទេសធ្វើការងារលើវិស័យនេះ
- ដោយឡែកដំណាំបន្លែដើរតួនាទីសំខាន់ទី៣ បន្ទាប់ពីដំណាំស្រូវ និងត្រី-សាច់ក្នុងការបរិភោគព្រមទាំងបំពេញនូវអារហាររូបត្ថម្ភ និងបញ្ជាក់ដូចជាតិ
- ប៉ុន្តែជាកសិផលដែលមានសារៈសំខាន់ទាំងផ្នែកអាហាររូបត្ថម្ភ និងទាំងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នបានដាំដុះលើផ្ទៃដីកសិកម្មសរុបប្រមាណតែ ១,៨% ប៉ុណ្ណោះ បើធៀបទៅនឹងដំណាំផ្សេងៗទៀតនៅកម្ពុជា។

ការវិវត្តន៍នៃផលិតកម្មបន្លែនាពេល១០ឆ្នាំចុងក្រោយ (២០០៦-២០១៦)

ផលិតកម្ម និង តម្រូវការបន្លែ

- ផលិតកម្មបន្លែហាក់មានការកើន
ឡើងនាពេលថ្មីៗនេះ ៖
- ✓ ផ្ទៃដីដាំដុះ (៥២-៥៤ពាន់ហិកតា)
- ✓ បរិមាណផល (៤០០-៤២០ពាន់តោន)
- ✓ ទិន្នផល (៨-៨,៥តោន/ហិកតា)
- ដំណាំបន្លែមានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់ការ
ដាំដុះជាលក្ខណៈគ្រួសារដែលកសិករមាន
ទម្លាប់ដាំដុះជាយូរមកហើយ (អាកាសធាតុសម
ស្របសម្រាប់ការដាំដុះគឺចាប់ពីខែតុលា-មករានិង
ពីបាក់ខាងនាវដូវក្តៅពីខែមិនា-មិថុនា ដែលនាំឱ្យខ្សែ
សង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់មិនអាចធានាបានទៀងទាត់ពេញ
មួយឆ្នាំ)។

ផលិតកម្ម និង តម្រូវការបន្លែ (ត)

- តំបន់ដាំដុះបន្លែច្រើនជាងគេមាននៅខេត្ត៖ កណ្តាល កំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ កំពង់ឆ្នាំង សៀមរាប និងកំពត ដែលមានផ្ទៃដីដាំដុះ ប្រមាណ ៥៧% ផ្ទៃដីដាំបន្លែសរុប
- តម្រូវការបន្លែនៅស្រុកមាននិន្នាការកើនឡើងដោយសារ៖
 - ✓ ការបរិភោគបន្លែមានករកើនឡើង៖
 - អ្នកជនបទហូបបន្លែប្រមាណ 35គ.ក/នាក់/ឆ្នាំ
 - អ្នកទីប្រជុំជនឬទីក្រុងហូបបន្លែ 45គ.ក/នាក់/ឆ្នាំ
 - ការប្រើប្រាស់នេះនៅស្ថិតក្រោមកំរិតណែនាំរបស់ FAO គឺ 73គ.ក/នាក់/ឆ្នាំ។

ផលិតកម្ម និង តម្រូវការបន្លែ(ត)

- ✓ កំណើនប្រជាជននិងភ្ញៀវទេសចរៈ
- សម្រាប់មនុស្ស ១៥,៨លាននាក់ ត្រូវការប្រើប្រាស់បន្លែប្រមាណ ៩៣០ពាន់តោន
- ផលិតផលក្នុងស្រុកមានប្រមាណ ៤២០ពាន់តោន
- ដូច្នេះត្រូវមានការនាំចូលពីបរទេសប្រមាណ ៥០%

១. ស្ថានភាពទូទៅនៃវិស័យបន្លែ នៅកម្ពុជា(ត)

- ✓ ប្រភពបន្លែនាំចូលពីខាងក្រៅ៖ វៀតណាម ថៃ និង ចិន
- ✓ ប្រភេទបន្លែនាំចូលពីខាងក្រៅមានដូចជា៖ ការ៉ុត ខ្នឹមបារាំង ប៉េងប៉ោះ ស្ពៃក្តោប ស្ពៃបូកគោ ម្ទេសហាវី ខ្នឹមស-ក្រហម និងដំឡូងបារាំង។
- ការនាំចូលមានច្រើនចាប់ពីខែមេសា-តុលាចំពេលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជាក្ដៅខ្លាំង និងរងទឹកជំនន់ជោរជន់ខ្លាំង។
- ចាប់ពីខែវិច្ឆិកា-មីនា ការនាំចូលមានការធ្លាក់ចុះច្រើនពិសេសប្រភេទបន្លែស្លឹក
- ការនាំចូលសំដៅមករាជធានីភ្នំពេញពិសេសផ្សារដើមគរ និងផ្សារនាគ មានហើយត្រូវចែកចាយបន្តទៅបណ្តាខេត្តផ្សេងៗទៀត។

បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗនៅក្នុងផលិតកម្មនិងទីផ្សារ៖

- អាកាសធាតុត្រួតពិកក្តៅហើយសើម សមស្របចំពោះបន្លែក្នុងតំបន់ ត្រូវពិកប៉ុន្តែពិបាកក្នុងការដាំដុះបន្លែតំបន់ត្រជាក់បង្អួចដែលមានតម្រូវការទីផ្សារ ដូចជា ការ៉ុត ដំឡូងបារាំង ។ល។)
- ខ្វះប្រភពទឹកនិងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនាវដ្ឋន៍ប្រាំង (តិចជាង1/3 នៃដី ដាំបន្លែមានប្រភពទឹកស្រោចស្រព)
- ខ្វះដីដាំដុះបន្លែនាវដ្ឋន៍ទឹកជំនន់
- អាកាសធាតុប្រែប្រួល ភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់ ពេលចាប់ផ្តើមរដូវនិម្ម យៗមិនទៀងទាត់នាំឱ្យការរៀបចំផែនការដាំដុះជួបការលំបាកខ្លាំង តម្រូវឱ្យមានការវិនិយោគលើការដាំដុះក្នុងផ្ទះកញ្ចក់ ឬ ផ្ទះសំណាញ់ ជាដើមដើម្បីធានាទិន្នផលសមស្រប។

១. ស្ថានភាពទូទៅនៃវិស័យបន្លែ នៅកម្ពុជា(ត)

- បញ្ហាដូចរៀបរាប់ខាងដើមនាំឲ្យកសិករជាទូទៅមិនអាចផលិតនិងផ្គត់ផ្គង់បន្លែក្នុងស្រុកដល់ទីផ្សារបានទៀងទាត់និងពេញមួយឆ្នាំ នាំឲ្យយកសិករពិបាកឈោងចាប់ទីផ្សារមួយជាក់លាក់ដែលធានាដោយកិច្ចសន្យា។
- សម្ភារៈផលិតកម្មភាគច្រើននាំចូលពីប្រទេសជិតខាង គួបផ្សំជាមួយនឹងកង្វះខាតបច្ចេកទេសផលិតក្នុងចំណោមកសិករធ្វើឲ្យថ្លៃដើមផលិតខ្ពស់ មិនអាចប្រកួតប្រជែងជាមួយបន្លែនាំចូល។
- ការបាត់ភាពប្រកួតប្រជែងទីផ្សារគឺជាកត្តារាំងដ៏ធំមួយក្នុងការបង្កើនផលិតកម្មបន្លែដើម្បីកាត់បន្ថយឬជំនួសបន្លែនាំចូល។

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក

ក្នុងការគាំទ្រលើវិស័យបន្លែ CIRD ផ្ដោត
សំខាន់លើផលិតកម្ម ក្រុមឬអង្គការផលិតករ
និង ការបង្កើនសមត្ថភាពផលិតករក្នុងការ
ឈោងចាប់ទីផ្សារ។ ជាទូទៅការគាំទ្រ លើវិស័យ
បន្លែគឺជាផ្នែកឬសមាសភាគមួយនៃគម្រោង
អភិវឌ្ឍកសិកម្មនិរន្តរភាពនៅតាមតំបន់គោល
ដៅជាក់លាក់មួយចំនួនដែលគម្រោងទាំងនោះ
ទទួលមូលនិធិពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដូចជា EU
ប្រទេសបារាំង ប៊ែលហ្ស៊ីក អេស្ប៉ាញ... ហើយ
ដែលCIRD អនុវត្តរួមគ្នាក្នុងភាពជាដៃគូ
ជាមួយអង្គការអន្តរជាតិមួយចំនួនដូចជា
ADG, Cives Mundi, GRET, ...

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

ជំហានយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការគាំទ្ររបស់គម្រោង៖

- 1) ការសិក្សាទីផ្សារបន្ថែមនៅតាមតំបន់អន្តរាគមន៍របស់គម្រោង ៖ តម្រូវការ
ការផ្គត់ផ្គង់ ភាពងាយស្រួល បញ្ហាដែលជួបប្រទះ ការប្រឈម សក្តានុ
ពលតួអង្គសំខាន់ៗ និង អ្នកពាក់ព័ន្ធ
- 2) ការសិក្សាអំពីផលិតកម្ម៖ ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន បញ្ហាដែលជួបប្រទះ ការ
ប្រឈម និង សក្តានុពលក្នុងការបង្កើនផលិតភាព និង គុណភាព
- 3) ការកំណត់អំពីអាទិភាព និង ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព និង យុទ្ធសា
ស្ត្ររបស់គម្រោងក្នុងគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារដើម្បីឲ្យការ
ផ្គត់ផ្គង់បន្ថែមដោយផលិតករអាចឆ្លើយតបបានប្រសើរជាងមុនទៅនឹងតម្រូវ
ការទីផ្សារ។

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

ការគាំទ្រដែល CIRD និងអង្គការដៃគូ (ADG, GRET, Cives Mundi)
បានអនុវត្តន៍កន្លងមកតាមរយៈគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានាដូចជាគម្រោង
AFSA, APICI, DCI-STR, ...៖

១. ការបង្កើនផលិតភាព និង គុណភាព (ទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេស)៖

- ការបណ្តុះបណ្តាលកសិករនិងតាមដានលើការអនុវត្តន៍បច្ចេកទេសកែលំអ
ដី ដាំដុះ ថែទាំ ប្រមូលផល និងគ្រប់គ្រងផលិតផលក្រោយប្រមូលផល
- ការគាំទ្រដល់កសិករឆ្លើមក្នុងការរៀបចំកសិដ្ឋានបង្ហាញ និង ចូលរួម
បង្ហាត់បង្រៀនដល់កសិករដទៃទៀត
- ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈនិងឧបករណ៍ផលិតកម្មបន្ថែម
- ការគាំទ្រលើការដោះស្រាយបញ្ហាទឹក (ជីកឬស្តារស្រះទឹក បំពាក់សម្ភារៈ/
ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព បញ្ចូលនូវបច្ចេកទេសសន្សំសំចៃទឹក ...)

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

២. ការសម្របសម្រួលបង្កើតក្រុមផលិតករបួសហាគមន៍កសិកម្មដើម្បីសម្រួល ដល់ការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុងការផលិត និង ការរកទីផ្សារ៖

- សម្របសម្រួលកសិករផលិតបន្លែឱ្យរៀបចំចងក្រងជាក្រុមផលិតករ និង
សហគមន៍កសិកម្មតាមរយៈការសិក្សាពីលទ្ធភាព ការរៀបចំគោលការណ៍
ឬលក្ខន្តិកៈ ការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ និងរៀបចំសន្និបាតកំណើតតំបូង
- ពង្រឹងសមត្ថភាពក្រុមផលិតករ និង សហគមន៍កសិកម្មលើការរៀបចំ
ផែនការនិង ការគ្រប់គ្រងជំនួញក្រុម/សហគមន៍
- ការរៀបចំស្តង់ដារគុណភាព ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ ពាណិជ្ជសញ្ញាផលិតផល
និងការផ្សព្វផ្សាយផលិតផលរបស់ក្រុមឬសហគមន៍។

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

៣. ការគាំទ្រលើការធ្វើពាណិជ្ជកម្មបន្ថែមសហគមន៍

- ការសិក្សានិងកំណត់នូវប្រតិបត្តិករទីផ្សារ
សក្តានុពលក្នុងការសហការជាមួយក្រុមផលិតករ និង សហគមន៍កសិកម្ម (អ្នកប្រមូលទិញក្នុងមូលដ្ឋាន អ្នកលក់ដី សណ្ឋាគារ ភោគនីយដ្ឋាន, អ្នកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ ...)
- ការគាំទ្រដល់អ្នកប្រមូលទិញក្នុងមូលដ្ឋានក្នុងការបង្កើនសមត្ថភាពប្រមូលទិញ និង លក់ចេញនូវផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក៖ បង្កើនការសហការណ៍ជាមួយផលិតករក្នុងការរៀបចំផែនការផលិត ការផ្សព្វផ្សាយផលិតផល សម្ភារៈវិចខ្ចប់ ទុកដាក់ និងដឹកជញ្ជូនបន្ថែមដែលអាចធានាគុណភាព។

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

- ការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមផលិតករ និង សហគមន៍កសិកម្មជាមួយនឹងប្រតិបត្តិករទីផ្សារ
- ការសម្របសម្រួលការប្រជុំ និង ការចរចារវាងក្រុមផលិតករបួសហតមន៍កសិកម្មជាមួយនឹងប្រតិបត្តិករទីផ្សារជាកិច្ចសន្យាទិញ-លក់។
- ការផ្សព្វផ្សាយទីផ្សារដោយការបញ្ជាក់ពីគុណភាពដើម្បីញែកផលិតផលរបស់ក្រុមបួសហតមន៍កសិកម្មឲ្យដាច់ចេញពីផលិតផលនាំចូល និងផលិតផលមិនមានសុវត្ថភាពផ្សេងទៀត
- ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទីផ្សារដល់ផលិតករបន្ថែមជាដៃគូក្នុងការរៀបចំផែនការផ្គត់ផ្គង់ និង កាផលិត។

២. ការគាំទ្រដល់ផលិតករ និង ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ក្នុងការជម្រុញទីផ្សារផលិតផលបន្លែក្នុងស្រុក (ត)

- Khmer Farmer Garden (Phnom Penh)

- គ្មានជាតិគីមី
Chemical Free
- ផលិតផលធម្មជាតិស្រស់ៗ
Fresh Local Organic Product
- បរិភោគប្រកបដោយសុខភាពល្អ
Eat Healthy
- ការពារបរិស្ថាន
Protect Environment

#51C, St. 454, Sangkat Toul
Tompoung I, Khan Chamkarmon,
Phnom Penh, Cambodia.

☎ 078 501 615 / 017 774 523
095 555 909 / 077 761 787

✉ info.kfgorganic@gmail.com
kfgcambodia.com
f Khmer Farmer Garden

បន្លែគ្មានជាតិគីមី
Organic Vegetable & Food

បន្លែស្រស់ ម្ចាស់ស្អាត

Thai Soda added 5 new photos.
2 hrs · 🌐

👍 You and 4 others

1 Share

👍 Like

💬 Comment

➦ Share

Khmer Times
Sponsored · 🌐

Line of beauty: a make-up artist's story -
#YouthToday #Cambodia

- ប្រាក់ សេរីវឌ្ឍន៍, ១៩៩៤ - បញ្ហាដែលផលិតករដំណាំបន្លែក្នុងគ្រួសារគ្រុយស៊ីហ្វេជួបប្រទះលើ
ទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេស និង សេដ្ឋកិច្ច - សាកលវិទ្យាភូមិន្ទកសិកម្ម - ៩៦ ទំព័រ
- BAL P., 1994 - A study on production and commercialisation of Brassicae in Cambodia,
Synthesis – URA/GRET, 49p + appendix.
- BARTEAU J. PRAK Sereyvath. et al., 1997 - Programme de spécialisation en horticulture
niveau 2 - Lycée Agricole de Prek Leap/LEGTA, 101p.
- FIARD F. et TOP F., 1994 - Les exploitation maraîchères de la plaine des quatre-bras
(Cambodge), Fonctionnements et problèmes rencontrés pour la production de choux,
mémoire de fin d'études - ISARA, 79p+ annexes et synthèse.
- លោក ហ៊ុ ពុទ្ធា, 2017, វឌ្ឍនភាព បញ្ហាប្រឈម និង យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំបន្លែនៅកម្ពុជា(បទបង្ហាញ
សម្រាប់សិក្ខាសាលាដែលរៀបចំដោយ GDA និង ICCO ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧, នាយកដ្ឋានសាកលវិទ្យាភូមិន្ទ
កសិកម្ម,
- Giang Duong, Khin Pisey, April 2016 – The vegetable sector in Cambodia, the primary finding
presentation – FAO and Nuppun
- អង្គការ GRET និងអង្គការ CIRD, 2017 - របាយការណ៍និងបទបង្ហាញរបស់គម្រោង APICI
- អង្គការ ADG និងអង្គការ CIRD, 2012 - របាយការណ៍និងបទបង្ហាញរបស់គម្រោង AFSA និងសហគមន៍
កសិកម្ម PUAC.